

БОЋАРСКИ САВЕЗ СРБИЈЕ

СУДИЈСКИ ПРИРУЧНИК

Београд, јануар 2023. год.

САДРЖАЈ:

1. УВОД

2. ПРОПОЗИЦИЈЕ ТАКМИЧЕЊА, ОБАВЕЗЕ СУДИЈЕ И ВОЂЕЊЕ УТАКМИЦЕ

2.1. Опрема, обавезе и задаци судије

2.1.1. Увод

2.1.2. Одећа и обућа судије

2.1.3. Опрема судије

2.1.4. Обавезе и задаци судије

2.1.5. Остали захтеви за игралиште (боћалиште)

2.1.6. Понашање судије за време суђења

2.2. ПРОПОЗИЦИЈЕ ТАКМИЧЕЊА И ВОЂЕЊЕ УТАКМИЦЕ

2.2.1. Увод

2.2.2. Вођење утакмице

2.2.3. Пријава и долазак на терен

2.2.4. Одећа играча

2.2.5. **Ток утакмице**

2.2.5.1. Представљање екипа

2.2.5.2. Клуца за резервне играче

2.2.5.3. Тајм-аут

2.2.5.4. Пријава играча по дисциплинама

2.2.5.5. Замена играча

2.2.6. **Дисциплине**

2.2.6.1. Штафетно избијање

2.2.6.2. Прецизно избијање

2.2.6.3. Брзинско избијање

2.2.7. **Закашњење и одустајање**

2.2.7.1. Закашњење екипа

2.2.7.2. Поступак у случају одустајања играча због болести или повреде

2.2.7.3. Поступак у случају одустајања играча без оправданог разлога (неспортско понашање, конфликт са вођом екипе и слично)

2.2.7.4. Закашњење – првенства БСС (сва)

2.2.8. **Прекид и наставак утакмице**

2.2.8.1. Привремени преглед

2.2.9. **Записник са утакмице**

2.3. **Картони и кажњавање**

2.3.1. Увод

2.3.2. Бели картон-опомена

2.3.3. Жути картон-упозорење

2.3.4. Црвени картон-искључење

3. ПОЈАШЊЕЊА И ТУМАЧЕЊЕ МТП-а

3.1. Терминологија

3.1.1. Тура игре

3.2. **Материјали и простор за игру**

3.2.1. Нерегуларна боћа и булин

3.2.2. Нерегуларна шипка

3.3. **УТАКМИЦА**

3.3.1. Рачунање пуната

3.3.2. Обавеза играња свих боћа

3.3.3. Бацање које се не може поништити; најава булина код избијања (чл.9/Б)

3.3.4. Екипа победник

3.3.5. Ваљање једном боћом ради добијања победника код нерешеног резултата

3.4. **ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ИГРАЧА**

3.4.1. Булин који заврши у другој линији за време игре

- 3.4.2. Означавање (маркирање) предмета
- 3.4.3. Предмети померени од стране судије приликом мерења
- 3.4.4. Кад се може мерити
- 3.4.5. Боћа другог играча играна забуном
- 3.4.6. Замена једне боће другом расположивом
- 3.4.7. Место где стоје боће
- 3.4.8. Играна боћа више
- 3.4.9. Позиција играча
- 3.4.9.1. Обавеза играча да одигра боћу кад уђе у правоугаоник од 7,5 m насупротив оном у ком се налази булин
- 3.4.9.2. Распоред осталих играча
- 3.4.9.3. Играчи који играју „сумњивим кораком“
- 3.4.9.4. Бочни преступи
- 3.4.9.5. Напуштање игралишта
- 3.4.9.6. Вође екипа и пратиоци

3.5. СУДИЈЕ И КАЗНЕ

- 3.5.1. Упозорење и опомена

3.6. ВАЉАЊЕ – ОПШТА ПРАВИЛА

- 3.6.1. Предмети ван игре
- 3.6.2. Исправност бацања булина
- 3.6.3. Прописано време (20 секунди) за бацање булина
- 3.6.4. Примена Правила предности после прекршаја означеног од стране судије
- 3.6.5. Предмети у покрету заустављени или скренути од „стране особе“ у игри, животиње или неког објекта (предмета)
- 3.6.6. Време предвиђено (45 секунди) за играње једне боће

3.7. ИЗБИЈАЊЕ - ОПШТА ПРАВИЛА

- 3.7.1. Брисање места пада боће
- 3.7.2. Најава предмета
- 3.7.3. Њихање, односно померање предмета
- 3.7.4. Боће и булин разбијени
- 3.7.5. Боће разбијене у избијањима и комбинованој игри

3.8. ВАЉАЊЕ (БЛИЖАЊЕ)

- 3.8.1. Играч који у тренутку ваљања има положену руку на тлу

3.9. ПОСЕБНА ИЗБИЈАЊА

- 3.9.1. Прецизно избијање
- 3.9.2. Брзинско избијање и брзинско избијање у пару (штафета)
- 3.9.2.1. Посебни случајеви
- 3.9.2.2. Суђење
- 3.9.2.3. Мерење времена и квар семафора за мерење времена

3.10. КОМБИНОВАНА ИГРА – КРУГ

- 3.10.1. Део прве линије који је обухваћен уцртаним кругом
- 3.10.2. Контрола биберона
- 3.10.3. Посебни случајеви

3.11. ТАЈМ АУТ

3.12. ПРАВИЛО ПРЕДНОСТИ И НИШТАВНА (ИЗГУБЉЕНА) БОЋА

4. ЗАКЉУЧАК

5. ПРИЛОГ

1. УВОД

Ово је ново измењено издање Судијског приручника. Сврха и задатак приручника је да објасни поједине чланове МТП-а (Међународног техничког правилника) као и да нам да одговор које су обавезе играча и судија. Пошто су извршене поједине измене неких Правилника БСС и измене МТП-а, од којих неке директно утичу на сам ток одржавања утакмице, било је потребно те промене унети и објаснити у овом приручнику.

У случају да настану недефинисани случајеви по МТП-у, обавеза је судије да интервенише у смислу сваке дилеме доносећи увек одлуку у духу МТП-а, водећи рачуна да задовољи интересе екипе или играча који није направио грешку или прекршај. Мора се напоменути да су у МТП-у све забрањене радње или ситуације увек изричито наведене.

Осим одређених случајева или ситуација дефинисаних у појединим члановима МТП-а, овај приручник важи како за класичне игре тако и за игру у круг и за избијања (прецизно, штафета и брзинско избијање појединачно). Саставни део ових материјала су и изводи из Пропозиција такмичења БСС као и задаци, обавезе и активности судије за време такмичења.

Садржај приручника темељи се на материјалима са тематиком МТП-а, Пропозиција такмичења БСС које су као такве обједињене и уобличене у овом приручнику са намером :

- да се олакша суђење и тумачење примене МТП-а и пропозиција такмичења судијама и играчима
- да служи као материјал на судијским семинарима
- да послужи као материјал на инструктажи за будуће судије.

Материјал припремио и обрадио судија- инструктор Момир Вуковић.

2. ПРОПОЗИЦИЈЕ ТАКМИЧЕЊА, ОБАВЕЗЕ СУДИЈЕ И ВОЂЕЊЕ УТАКМИЦЕ

2.1. ОПРЕМА, ОБАВЕЗЕ И ЗАДАЦИ СУДИЈЕ

2.1.1. Увод

Судија не чека да му се сугерише прекршај од стране екипа или гледаоца. Судија самоиницијативно интервенише у свакој ситуацији кад је дошло до повреде МТП-а или пропозиција такмичења БСС. Судија не сме бити пристрасан тако да одлуке које доноси буду у корист само једне екипе (нпр. домаћи судија, судија „јачих“ екипа..).

2.1.2. Одећа и обућа судије

За време такмичења судија мора бити прописно обучен и то:

- Поло мајица – кошуља светле боје, кратких или дугих рукава,
- Тамне панталоне,
- Црне ципеле,
- Плава јакна – спортска (за случај захлађења) са амблемом.

Све судије, на предњој страни горњег дела одеће, морају имати судијски амблем припадајуће категорије.

2.1.3. Опрема судије:

За време суђења утакмице судија мора да има следећу опрему:

- штоперица, - звиждаљка
- метар (3-8 м), - антена (мера на извлачење),
- картони за кажњавање, - мера за „биберон“
- судијска легитимација, - лептир мера за боћу унутра/вани,
- картони за жребање стаза, - ознака ранга судије
- шестар за мерење удаљености мањој од 10 см.
- реквизит за сигнализовање неисправног брзинског и прецизног избијања,
- помоћна мера за постављање боћа у прецизном избијању,
- бројач или образац за евидентирање погодака у штафетном и брзинском избијању,
- образац за евидентирање погодака у прецизном избијању.

2.1.4. Обавезе и задаци судије

Судија мора да на утакмицу дође један (1) сат пре почетка утакмице. Одмах по доласку судија прегледа терен: да ли је терен уређен, попрскан, гранулација и дебљина покретног слоја песка.

Прегледом мара бити обухваћено:

- преглед клупе за резервне играче
- преглед осталих реквизита: један булин и шипка по стази, шестар за игру у круг, теписи, сталци и боће за прецизно избијање.
- семафори и бројеви за редослед играња круга.

У случају неисправности одмах треба обавестити домаћина **како би исти отклонио недостатке до почетка утакмице**. Максимални рок за отклањање недостатака је један (1) сат.

2.1.5. Остали захтеви за игралиште (боћалиште)

Остали захтеви за игралиште су:

- са чела где су семафори према којима се изводи прецизно избијање онемогућити кретање и ометање избијача,
- гранулација завршног слоја песка 0 до 4 mm,
- дебљина покретног слоја песка минимално 2 mm,
- бројеви стаза с лева на десно гледајући према семафору,
- осигурана прегледност неодиграних боћа,
- **првенствене утакмице не могу се играти ако је температура испод +14*С и ако је виша од +32*С.**

2.1.6. Понашање судије за време суђења

Судија за време утакмице не сме конзумирати алкохол и пушити на и око игралишта. Ако утакмицу суди двојица судија, само један може напустити игралиште (одлазак у WC и сл.).

Током сусрета позиција судије је уздуж бочних линија са посебном пажњом на основне линије игралишта с тим да је сваки судија (ако суде двоје судија) позициониран на једној бочној страни игралишта. Судија у неким случајевима може ући у игралиште како би имао бољи увид у ситуацију на терену (нпр. ако је завршено играње на једној од стаза).

Судија за време утакмице не сме седети, осим у паузи између фаза утакмице и приликом писања резултата у Записник. За време сусрета не сме се упуштати у непотребну расправу са екипама код доношења одређене одлуке. Судија саопштава екипама своју одлуку, даје евентуално објашњење своје одлуке (на тражење једне од екипа) а у случају даљег инсистирања екипа да се ради о његовој лошој процени или намерној грешки, судија санкционише картонима (бели, жути...). Само вође екипа и капитени екипа овлашћени су за давање приговора судији по било којој основи. Судија који се налази (ако суде 2 судија) ближе клупама за резервне играче задужен је за комуникацију са клупом, одобравање и контролу извођења тајм-аута и замене играча, односно одобравања напуштања клупе за резервне играче. Судије суде тако да су оба одговорна за истовремено суђење на свим стазама. Погрешно је и забрањено да сваки судија (ако суде двојица) прати и суди само на две себи ближе стазе.

Судија за време брзинског, прецизног и штафетног избијања води писану евиденцију о поготцима и промашајима у предвиђени образац или да користи бројач. Код брзинског и штафетног избијања, кад суди један судија, истом помаже вођа екипе која не избија уз присуство вође екипе која избија.

2.2. ПРОПОЗИЦИЈЕ ТАКМИЧЕЊА И ВОЂЕЊЕ УТАКМИЦЕ

2.2.1. Увод

Пропозиције и објашњења у даљем тексту су извод или произилазе на основу тумачења Судијске комисије и из важећих „Пропозиција такмичења БСС“ и нових измена и допуна МТП-а као и Правилника БСС.

2.2.2. Вођење утакмице

Утакмице прве лиге воде по правилу двојица судија, ако друкчије не одреди Управни одбор БСС. Утакмице друге лиге води један судија. Судије самостално и неопозиво одлучују о догађајима пре и за време утакмице, на стазама и ван њих. Судије контролишу да ли су сви пријављени играчи присутни од почетка утакмице. Пријављени играчи који седе на клупи морају тражити одобрење од судије ако имају

потребу изаћи ван терена. На клупи за резервне играче осим играча могу седети вођа екипе, физиотерапеут, лекар и председник клуба. Ако на утакмици није присутан делегат, судија истовремено врши дужност делегата.

2.2.3. Пријава и долазак на терен

По доласку на терен клубови су дужни попунити лист „Пријава играча за утакмицу“ и предати га судији пола сата пре почетка утакмице. За првенствене утакмице Првог (I) степена такмичења клуб мора пријавити минимум седам (7) такмичара а у Другом (II) степену такмичења клуб мора пријавити минимум пет (5) такмичара.

Један такмичар на једној утакмици у Првом степену такмичења може одиграти три (3) било које дисциплине од тога највише две техничке. **Један такмичар на утакмици I степена такмичења не може да одигра две исте дисциплине.**

Један такмичар у Другом степену такмичења може одиграти три (3) дисциплине од тога највише две техничке.

Уз пријаву играча предаје се спортска легитимација а на захтев судије и лична карта. На пријави се обавезно мора означити капитен екипе и навести име вође екипе. Екипи која дође на утакмицу без књижица (заборавили их) допушта се наступ само у случају одобрења комесара такмичења са обавезном идентификацијом свих лица провером личних карата. Играчима који немају исправну књижицу судија не сме допустити наступ на утакмици (овера књижице и лекарски преглед). На 15 минута пре почетка утакмице предаје се судији пријава екипа по дисциплинама за прву фазу а потом следи жребање стаза које обављају искључиво вође екипе и судија.

2.2.4. Одећа играча

Сви играчи једне екипе морају бити једнако обучени. Играчи екипа I степена морају имати на горњем делу (мајици, тренерци) ознаку клуба. Играчима се дозвољава да комбинују горњи део одеће дугих и кратких рукава (исте боје и истог изгледа). Доњи део дреса мора бити исти за све чланове екипе (спортски шортс или тренерка). Капитен екипе мора на левој руци носити капитенску траку.

Напомена: судија може допустити поједином играчу да за разлику од осталих из екипе носи нпр. дуге рукаве или дуге панталоне-тренерку (ожиљци од повреда, забрана излагања тела сунцу из здравствених разлога и сл.).

2.2.5. Ток утакмице

Загревање траје 10 минута. Загревање почиње 15 минута пре почетка утакмице. Право загревања имају сви пријављени играчи, резерве се загревају на терену где ће наступити тројка и пар. Играчи се загревају са онолико боћа колико је предвиђено за игру која се игра на том терену – у случају непоштовања следи упозорење белим картоном. Други судија (ако суде двојица), онај који не пише записник, је задужен за контролу исправности загревања (распоред резервних играча и број боћа којима се играчи загревају).

2.2.5.1. Представљање екипа

Домаћин је дужан 5 минута пре почетка сусрета организовати представљање учесника и судија. Представљање се изводи на средини терена. Прво се представљају гости од капитена до вође екипе. Гостујући играчи излазе на терен поздрављајући се међусобно, заустављају се лицем окренутим према гледаоцима. Потом се представљају домаћини полазећи од капитена до вође екипе. Они излазе на терен поздрављајући већ поређане госте, ређају се даље у врсту, а затим се представљају судије који у мимоходу

поздрављају поређане играче и вође екипа. Представљање играча и судија врши представник домаћина а исто може урадити и судија. После тога сви поређани на судијски знак, поздрављају публику поздравом „здрво“ и излазе са терена. Сви играчи дужни су за време представљања, игре и евентуалне доделе награда буду одевени у једнообразне клупске дресове.

Играч који није био на представљању (прозивци), нема право наступа на тој утакмици.

У случају неповољних временских прилика играчи могу користити своје заштитне одевне предмете (капа, тренерка и сл.).

2.2.5.2.Клупа за резервне играче

Судије контролишу да ли су сви пријављени играчи присутни од почетка утакмице. Резервни играчи, вођа екипе и остало особље (лекар, физиотерапеут, председник клуба) за време утакмице седе на клупи за резервне играче и забрањено им је: пушење, конзумирање алкохола и коришћење мобилног телефона. Пријављени играчи и вођа екипе, ако имају потрбу да напуштају клупу за резервне играче морају тражити одобрење од судије. Резервни играчи и вођа екипе морају за време утакмице бити искључиво у зони клупе за резервне играче своје екипе. Вођи екипе је допуштена комуникација са играчима у терену и са клупе за резервне играче само ако при том не омета остале играче на терену.

2.2.5.3.Time-out (Тајм – аут)

Свака екипа може само једном тражити и добити тајм-аут у класичним дисциплинама као и у игри круг у трајању од једног(1) минута. Тајм-аут у игри круг може се користити и после седмог бацања (туре) булина а у класичним дисциплинама не може започети у задњих 10 минута играња. Једном затражен тајм-аут не може се опозвати. Један од судија (ако суде двојица) евидентира и води рачуна о времену трајања тајм-аута. Тајм-аут могу искључиво тражити вође екипа, изузетно ако је он у игри као играч, неко други са клупе за резервне играче. Тајм-аут се може тражити до момента бацања булина. Ако је тајм-аут затражен на време, а судија није стигао да заустави игру, бачени булин остаје на том месту, судија зауставља игру и тајм-аут се може искористити. Током тајм-аута у терен може ући само вођа екипе, изузетно неко други са клупе за резервне играче ако вођа екипе у том тренутку наступа као играч односно ако се у исто време одвија тајм-аут на две стазе. Тајм-аут се може искористити за излазак са терена али само уз одобрење судије. Играч може за време утакмице добити одобрење од судије за напуштање терена и то након што је одиграо све боће у текућем бацању. У случају кад је, након најаве тајм-аута, позван судија да измери пунат, па због тог мерења истекне време кад се може одобрити тајм-аут (до краја сусрета остаје мање од 10 минута) судија може ипак одобрити тајм-аут ако процени да је мерење било непотребно, него је било усмерено искључиво на одуговлачење времена како би једна екипа онемогућила другој коришћење тајм-аута, осим у случају кад је иста екипа затражила непотребно мерење и тајм-аут.

2.2.5.4. Пријава играча по дисциплинама

Пријава играча по дисциплинама мора се извршити према следећем:

- За 1. фазу игара: мора се обавити 15 минута пре почетка утакмице
- За 2. фазу игара:за штафету мора се обавити најкасније 2 минута након завршетка 1. фазе
- За 3. фазу игара: за прецизно избијање: мора се обавити најкасније 2 минута након завршетка претходне фазе

- За 4. фазу игара: за појединачно брзинско избијање мора се обавити најкасније 2 минута након завршетка претходне фазе
- За 5. фазу: задњи круг игара: мора се обавити најкасније до завршетка уређења игралишта (равнање и евентуално прскање)

Након завршетка техничких дисциплина судија обавезно тражи од домаћина да уреди игралиште (изравнати тепихом и испрскати). Вође екипа који се не придржавају својих обавеза и захтева судија могу се санкционисати (бели, жути, црвени картон). Судија ће након завршетка сваке фазе игара звиждуком означити почетак времена предвиђеног за пријаву играча по дисциплинама.

2.2.5.5. Замена играча

Замене играча обавља се на начин да вођа екипе најављује измену а затим он или играч који улази у игру уручује судији испуњени образац за замену играча, односно пријављује играча који улази и који излази из игре. Најава замене играча може се повући. Замена се може одобрити само ако је судији уручен образац за замену играча односно саопштена имена играча који улази и излази, до тренутка бацања булина, у супротном замена се може обавити тек након завршетка те туре.

2.2.6. Дисциплине

Дисциплине и редослед играња дисциплина које ће се играти у I и II степену, сваке године одређује Управни одбор БСС.

Екипе које у лигашком такмичењу започну дисциплине са другим играчима у односу на пријављене губе те дисциплине максималним резултатом, одмах после судијског звиждука за почетак сусрета.

2.2.6.1. Штафетно избијање

Штафетно избијање изводи се на стази два (2).

Играчима се одређује загревање на теписима у трајању од 5 минута. Вође екипа приликом пријаве одмах жребају и редослед избијања. Прво се загрева екипа која прва избија. Након завршеног првог избијања, загревање на тепиху обавља друга екипа 5 минута а потом приступа избијању.

2.2.6.2. Прецизно избијање

Прецизно избијање изводи се на стази број три (3) тако што се избијање врши према семафорима за уписивање резултата. Изузетно се може дозволити избијање ка супротној страни ако избијачима „смета“ сунце, али ово само уз одобрење судије. Ниједан играч нема право приступа игралишту и загревавању док га вођа екипе не пријави судији за наступ. Кад је тепих за прецизно избијање постављен, судија звиждуком означава почетак загревања које траје 10 минута. Жребом се одређује редослед избијања. За правилно постављање тепиха и мета одговоран је судија.

2.2.6.3. Брзинско избијање

Брзинско појединачно избијање изводи се на стази два (2).

Играчима се дозвољава загревање на теписима у трајању од по 5 минута. Вође екипа приликом пријављивања одмах жребају редослед избијања. Прво се загрева екипа која прва избија. Након завршетка избијања прво извучене екипе загревање на теписима обавља друга екипа а потом приступа избијању.

2.2.7. Одустајање и закашњење

2.2.7.1. Закашњење екипа

У случају закашњења судија одређује чекање од максимално 30 минута. Чекање започиње после пријава екипа (предаје књижица). Након 30 минута чекања судија означава почетак и крај утакмице и саставља Записник са утакмице. У Записнику не уписује резултате већ само у напомени наводи да се екипа X није појавила на утакмици. Ако екипа јави да ће закаснити из оправданих разлога, судија ће испитати све могућности да се сусрет одигра истог дана. Након чекања од једног (1) сата судије контактирају комесара за такмичење и договарају се за даље поступање (само у случају оправданог кашњења). За време чекања играчи екипе која је присутна могу се загревати. Ако се екипа која касни појави са закашњењем (оправданим) на игралишту, са загревањем може почети тек након што су извучене стазе за игру и у времену преосталом за загревање.

2.2.7.2. Поступак у случају одустајања играча због повреде или болести

Играч који одустане од даљег играња због болести, повреде или из неког другог разлога нема право наступа у даљем току сусрета. Постигнути резултати евидентирају се на следећи начин:

- Појединачно класично: играч губи сусрет са 13:х- онолико пуната колико је до тог момента постигао.
- Комбинована игра – круг: играч не губи обавезно сусрет већ се признаје до тада постигнут резултат с тим да се противнику поред пуната које је постигао признаје максимални број пуната за сваку преосталу боћу коју би одиграо до краја сусрета (2 пунта по боћи).
- У игри пар и тројка класично: допушта се екипама да наставе сусрет и са једним (пар) односно са два (тројка) играча ако је повреда настала након што је већ извршена измена у том пару или тројци.
- У брзинском избијању: играчу који се повреди признаје се до тада постигнут резултат с тим да противник мора наставити са избијањем како би се могао одредити победник.
- У прецизном избијању: играчу који се повреди признаје се до тада постигнут резултат с тим да противник мора наставити са избијањем како би се могао одредити победник.
- У штафетном избијању: након повреде и одустајања играча, екипа из које је играч који се повредио нема право даљег избијања, признаје јој се до тада постигнути резултат с тим да противник мора наставити избијање како би се могао одредити победник.

Играч који се на загревању повредио може се заменити са другим расположивим играчем са клупе за резервне играче само у дисциплинама пар и тројка и у том случају се такав случај евидентира у Записнику као замена. У случају да дође до ситуације кад се играч повреди на загревању и не може наставити сусрет у појединачним (класичним и техничким) дисциплинама односно у штафетном избијању повређени играч нема право замене, губи сусрет са 6:0 у класичним односно 20:0 у техничким дисциплинама и нема право наступа у даљем току сусрета.

2.2.7.3. Поступак у случају одустајања играча без оправданог разлога (неспортско понашање, конфликт са вођом екипе и слично)

Судија мора свако самовољно напуштање терена (стазе) казнити са жутим картоном и затражити од играча да се врати у терен (на стазу). Ако је напуштање терена (стазе) од стране играча коначно, екипа из које је играч нема право замене тог играча у дисциплини пар и тројка. Судија дисквалификује играча (црвени картон) и он нема право наступа на следећим играма тог сусрета. У том случају поступак је следећи:

- У игри појединачно класично сусрет се региструје резултатом 13:0 без обзира на стање резултата и преосталог времена за игру у тренутку напуштања стазе од стране играча.
- У игри пар и тројка класично: дозвољава се екипама да наставе сусрет и са једним (пар) односно два (тројка) играча ако је један од играча самовољно напустио терен(стазу).
- У комбинованој игри (круг) играч губи сусрет са резултатом 20:0 без обзира на до тада постигнут резултат и на број преосталих тура за играње.
- У прецизном, брзинском и штафетном избијању екипи или играчу који одустане без оправданог разлога брише се до тада постигнути резултат у тој дисциплини, а противничкој екипи или играчу се бележи победа без обзира на постигнути резултат (теоријски резултат може бити 0:0 и у том случају се евидентира резултат 2:0 за противника). Обавеза је противничке екипе или играча да настави са избијањем ради евиденције постигнутог резултата и победе у тој дисциплини.

2.2.7.4.Закашњавање – првенства БСС (сва)

Код такмичења са тачно дефинисаном сатницом (куп такмичења или првенства у паровима, круговима, појединачна првенства и првенства у прецизном и брзинском избијању) играч или екипа која се не појави на пријави и жребању губи право наступа. Исто тако, екипа или играч који се у моменту судијског звиждука којим означава почетак сусрета не налази на игралишту губи сусрет. Губитком тог сусрета истовремено губи право на даљи ток такмичења према програму организатора. Важно је напоменути да и на овим такмичењима играчи морају имати исправне књижице о регистрацији и лекарском прегледу. Рок трајања лекарског прегледа је шест (6) месеци од датума овере надлежне лекарске установе.

Код првенствених утакмица било првог или другог степена, играч који није био на прозивци нема право наступа за екипу.

2.2.8. Прекид и наставак утакмице

Утакмица се може прекинути трајно и привремено. Код трајног прекида нема наставак. О прекиду утакмице одлучује судија. Утакмица (сусрет) се мора прекинути трајно у случају:

- физичког напада на судију,
- у свим случајевима који су предвиђени по МТП-у.

2.2.8.1.Привремени прекид

Код привременог прекида разликујемо три случаја:

1. Ако се наставак игра у истом дану сусрет се наставља тамо где је прекинут – незавршене туре, штафетно и брзинско избијање се понавља. У прецизном избијању ако је прекид био краћи од 30 минута понављају се само незавршене серије на позицији. Ако је прекид трајао дуже од 30 минута понавља се цела

- серија (поновно од почетка прецизно избијање) са истим играчима и чим то буде могуће. Записник се води на истом обрасцу.
2. Ако се наставак игра у другом дану, незавршене дисциплине играју се поново од почетка. У сусретима са више дисциплина завршене дисциплине се не понављају. За наставак у другом дану екипа може пријавити нове играче као да се игра нови сусрет. Записник се води на новом обрасцу који се спаја са извештајем који је вођен до прекида (водити рачуна о обавези измене једног играча у задњој фази игара).
 3. Ако у случају прекида није завршена ниједна дисциплина, а наставак се не може играти истог дана, сусрет се понавља. У том случају екипа може пријавити нове играче као да се игра нови сусрет. Записник се води на новом обрасцу који се спаја са извештајем до прекида.

Сусрет се мора прекинути привремено:

- у случају магле или мрака који спречава видљивост, односно ако осветљење (ако га има) не одговара условима предвиђеним Пропозицијама.
- Услед велике хладноће, јаке кише и несносне врућине – жеге, ако игралиште током утакмице постане неприкладно за игру (блато, вода, клизавост) у тој мери да је онемогућена контрола над боћом,
- Услед нереда на игралишту, ометања игре од стране гледаоца, због испада играча, због слабе организације.

Пре доношења одлуке о прекиду утакмице услед нереда на игралишту судија је дужан да тражи од организатора (домаћина) : а) увођење реда на игралишту и/или б) да се испразни гледалиште. Ако се ни тада не осигура ред на игралишту, судија трајно прекида утакмицу.

Важно је напоменути да кад дође до прекида сусрета у класичним дисциплинама који је дужи од 30 минута, обавезно је загревавање играча „горе-доле“ (око 5 мин).

2.2.9. Записник са утакмице

Записник са утакмице након завршеног сусрета потписује искључиво вођа екипе. У случају примедбе екипа, судија је једини овлашћен да уписује примедбу у Записник. Исто тако, судија мора сваку примедбу екипа унети у записник без обзира колико она била оправдана или неоправдана – наравно у скраћеном облику.

2.3. Картони и кажњавање

2.3.1. Увод

Судија може санкционисати картонима од тренутка пријаве до тренутка потписивања и закључивања Записника. Након тога у случају ванредних догађања судија је дужан о истима поднети писмени извештај (по потрби и телефонски контактирати) комесару за такмичење. Записник (извештај) о кажњавању судија је дужан поштом или лично доставити комесару за такмичење уз обавезно навођење лица (играча, вођа екипа) који су кажњени жутим или црвеним картонима.

2.3.2. Бели картон – упозорење

Судија ће санкционисати играча белим картоном односно упозорењем за следеће поступке:

- Ако противнику онемогући преглед неограничаних боћа (боће покривене крпом у случају кише или сунца и сл.),

- Ако приговори противнику уместо да се обрати судији,
- Ако приговори на судијску одлуку,
- Вођи екипе ако својим гласним саветима са клупе за резервне играче омета играче противничке екипе,
- Ако играч у знак протеста удари ногом у предмет и слично,
- Ако у знак протеста баца шипку или крпу,
- Непримерено се креће по терену и гласно негодује уз погрдне речи,
- **Код претераног равнања терена или оштећења истог,**
- Вођи екипе који касни са пријавом екипе,
- Играчу који у прецизном избијању након избачаја боће пређе прву линију односно уђе у правоугаоник где се налази тепих,
- Ако играч ненамерно помери или скрене – заустави неки предмет (боћу или булин),
- Ако се играч загрева са више боћа него је предвиђено за ту дисциплину у којој наступа,
- Упозорење играчу који који избија или ваља сумњивим кораком,
- Играчу који одбије да се рукује приликом представљања,
- Ако без допуштења напусти клупу за резервне играче,
- Ако ненамерно својим кретањем деконцентрише противника приликом избијања или ваљања,
- За примерено одевање,
- За пушење и коришћење мобилног телефона на клупи за резервне играче.

2.3.3. Жути картон – опомена

Судија ће санкционисати играче жутим картонима (опоменом) у следећим ситуацијама:

- За све поновљене радње за које је добио бели картон,
- Ако намерно у доброј намери (из незнања) помери или заустави неки предмет,
- Ако ненамерно одигра боћу више,
- Ако без допуштења напусти игру,
- Играчу или вођи који за време утакмице конзумира алкохол,
- Играч који за време док игра разговара мобилним телефоном,
- Ако својим гестовима провоцира судију, противника или публику,
- Ако се неспортски понаша према судији, противнику или публици,
- За непоштовање одлуке судије на начин да вређа судију својим приговором,
- Због поновног одуговлачења игре у циљу деконцентрације противника,
- Због одуговлачења игре како би онемогућио противнику још једно бацање булина односно како би истекло време,
- Због намерног оштећења терена како би отежао играње противнику,
- Ако намерно својим кретањем деконцентрише противника приликом избијања или ваљања,
- Ако изразито гласно псује и говори простачке речи за време трајања сусрета,
- Ако неправилно обележи предмет са намером преваре код мерења,
- Ако неправилно мери у циљу варања противника и за то позове судију (разлика од 0,5 – 1 цм; зависно од удаљености боће од булина),
- Ако ненамерно избрише траг боће пре договора са противничком екипом и одлуке судије,
- Ако пљује по терену,
- **Играча који у дисциплини брзинског избијања одмах од самог почетка дисциплине одустане од избијања на начин да стојећи у својој стази чека истек времена (неспортско понашање).**

2.3.4. Црвени картон – искључење

Судија ће санкционисати играче црвеним картоном (искључењем) у следећим ситуацијама :

- За све поновљене радње за које је добио жути картон,
- Ако намерно избрише траг боће код избијања пре договора са противничком екипом и одлуке судије код ситуације која може одлучити победника сусрета,
- Ако намерно одигра боћу више,
- Ако намерно у злој намери помери или заустави неки предмет,
- За гласно псовање играча, публике или судије,
- Код напада или покушаја напада неког присутног (играч, публика, службено лице) на или уз игралиште,
- Код коначног непоштовања и не прихватања одлуке судије (у вези мерења, одлука о исправности или неисправности избијања или ваљања и сл.),
- Намерно постављање препреке на путању предмета,
- Међусобно договарање око одлука (намештање резултата),
- Преваре везане за пуњење, величину или масу боћа,
- Замену боћа у току игре без одобрења судије,
- Играње са више боћа него што је правилником допуштено за дисциплину у којој наступа,
- Наговарање играча да напусте игру,
- Играчу који наступа у видно алкохолисаном стању,
- Играч који се након самовољног напуштања (без посебног разлога) терена не жели вратити у игру на позив судије.

Предвиђене казне за вође екипа:

1. Упозорење (бели картон),
2. опомена (жути картон),
3. Искључење (црвени картон).

3. ПОЈАШЊЕЊА И ТУМАЧЕЊЕ МТП-А

3.1. ТЕРМИНОЛОГИЈА

3.1.1. Тура игре

Тура игре је део утакмице у једном смеру. Тура игре почиње у тренутку када играч који је одређен за бацање булина избаци исти из руке. Тура игре се завршава када булин изађе ван игре након правилног ударца или неправилног а прихваћеног, или када су учињени (завршени) ефекти задње игране боће (на стази нема више предмета у покрету).

3.2. МАТЕРИЈАЛИ – ПРОСТОР ЗА ИГРУ (ПОГЛАВЉЕ 1)

3.2.1. Нерегуларна боћа и булин (чл.1 и 2)

Ако судија са сигурношћу утврди да су коришћене нерегуларне боће (мања или већа маса/обим од допуштеног по МТП-у) одмах ће искључити играча или играче (нема могућности замене боће). У тежим прекршајима (нерегуларна пуњења) предвиђена је и пријава надлежном дисциплинском органу БСС. У случају да се установи да је булин

нерегуларан судија ће наложити замену са другим регуларним булином по завршетку бацања које је у току, ако је већ одиграна прва боћа. Пробушене боће су забрањене, независно о броју рупа или пречнику боће. Боће након што су изашле из фабрике не смеју се више преправљати.

3.2.2. Нерегуларна шипка (чл.3)

У сусрету се користи само једна шипка. У лига такмичењу шипку обезбеђује домаћин утакмице. У осталим сусретима у случају да се играчи (екипе) не могу договорити чија ће се шипка користити, правило је да се користи шипка оног играча (екипе) који је жребом освојио булина.

Шипка може бити и преклопна или монтажна, са евентуалним додацима, али се морају строго поштовати њене мере.

Ако судија утврди да је шипка неисправна наредиће да се иста замени са другом исправном одмах не чекајући крај бацања.

3.3. УТАКМИЦА (ПОГЛАВЉЕ 2)

3.3.1. Рачунање пуната (чл.7)

Једна екипа може прихватити пунте признате од противничке екипе. Довољно је да им противничка екипа јасно да до знања да им признаје пунте (нпр. усмено, гурањем булина са позиције или показивањем руком броја пуната које им признаје). Наравно, то не представља обавезу за екипу која прима пунте, већ она може ради протекла времена или тренинга играти преостале боће.

3.3.2. Обавеза играња свих боћа

Свака екипа или играч има право да одлучи хоће ли играти све преостале боће које има на располагању. У појединим ситуацијама корисније је за поједину екипу – играча да не игра све боће (нпр. како не би „продали пунат“ или кад је потребно одиграти до краја задње бацање ради истека времена).

3.3.3. Бацање које се не може поништити: најавна булина код избијања (чл.9/Б)

Овде је важно напоменути да се и у овим случајевима може приликом избијања најавити булин (ради померања истог у пољу предвиђеном за игру или ради продужења црте избијања боће која се налази на позицији иза булина) али уз обавезу да се булин врати на првобитну позицију у случају да је избачен „ван игре“.

3.3.4. Екипа победник (чл.9)

Изменом МТП-а (2011.) у члану 9 сада се каже:

„Ако у завршници утакмице, након завршетка бацања остане још времена за игру а максимални број пуната није остварен, обавезно је играње још једног бацања.

Овде је дошло до измене у самом одвијању сусрета па тако сада важи да ако након што је одиграна задња боћа и нема више предмета у кретању (у пракси то значи да је тура готова) а сирена још није означила истек времена (па чак ако до тог момента има једна секунда) обавезно је играње још једног бацања булина. Евентуално мерење пунта (од стране судије или играча) неће се урачунати у преостало време (што је био случај до сада) тако да ће се оно обавити у миру са пуном пажњом без страха да ће током мерења истећи време за игру, знајући да је обавезно играње још једног бацања.

3.3.5. Ваљање једном боћом ради добијања победника код нерешеног резултата (чл.9)

Овде је важно напоменути да се пре мерења удаљености боће од булина мора обавезно булин вратити (ако је гуран) на првобитну позицију па се тек након тога може приступити мерењу. **Боћа која гура булин више од 50 цм није поништена.**

3.4. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ИГРАЧА (ПОГЛАВЉЕ 3)

3.4.1. Уцртавање линија (чл.12)

Овде се мора напоменути да је након исправног бацања булина забрањено поправљати линију најдужег бацања булина односно нарочито је забрањено поправљање линија правоугаоника у игри избијања и ваљања у круг где се оне користе за заустављање кретања боће кроз круг. Код избијања, где је унутар пада боће од пола метра 1. или 2. линија квадрата, допушта се да избијач затрпа ту црту. Исто тако се након тога мора дозволити ваљачу да само тај део црте поново обнови.

3.4.2. Означавање (маркација) предмета (чл.13)

Ако маркација није правилно уцртана (две црте, паралелне са линијама игралишта под углом од 90 степени без додатних маркација) евентуално враћање предмета на првобитну позицију услед неправилног избијања или померања биће на штету екипе која је била одговорна за означавање својих боћа (и у појединачним играма). Код мерења предмета због последица померања (50 цм) потребно је поново уцртати или поправити неисправне маркације предмета и након тога у случају двојбе донесена одлука биће на штету екипе која је била одговорна за маркацију тог предмета. У случају избијања које је за последицу имало и брисање ознака позиције предмета, предмет на првобитну позицију стављају обе екипе заједно, а у случају неслагања интервенисаће судија. У посебним ситуацијама код који судијска одлука може одлучити утакмицу или цели сусрет између две екипе (одлука којом се коначно додељује пунат једној екипи или доноси одлука о победнику сусрета) судија у немогућности да реконструише ситуацију, а како не би оштетио једну од екипа, може донети одлуку о поништењу бацања.

3.4.3. Предмети померени од стране судије приликом мерења (односи се на чл.16)

Судија може доделити пунат појединој екипи ако процени да је померање било занемарљиво или ако екипа на чију је штету било померање још увек има пунат. У супротном случају досуђује једнаку удаљеност боћа од булина. У сваком случају судија враћа померене предмете на првобитно место.

3.4.4. Кад се може мерити

Ово је једна од ситуација која се често у пракси криво тумачи. Једина исправна тврдња је да погрешна тврдња или мерење саиграча или противника не искључује право на поновно мерење, што значи да екипа која је играла, а није била дужна, има право на поновно мерење осим у ситуацији наведеној у чл.18. Нпр.: ако је играч играо боћу због претпоставке да је његов саиграч тачно измерио да је пунат противнички, након што је одиграо боћу која није додирнула ни један предмет на терену приступио је поновном мерењу и утврдили да је пунат ипак његов тј. онога ко је играо боћу. Пунат тада припада ономе ко је играо задњу боћу а одиграна боћа остаје у месту.

Мерити се не може:

- након одлуке судије,
- након затраженог и извршеног враћања предмета на првобитну позицију услед неправилног ваљања или избијања.

Приликом мерења пунта од стране судије, играчи морају бити удаљени од њега најмање два метра.

3.4.5. Боћа другог играча играна забуном (чл.22)

Ради се о евентуалној боћи противничке екипе или саиграча. У првом случају врши се замена игрране боће без последица по играча уз упозорење судије. У сваком поновљеном случају играна боћа је неисправна и противник примењује правило предности. Такођер мора се напоменути да се током игре (пар, тројка) боће сматрају екипним реквизитом, тако да се играна боћа свог саиграча не сматра грешком па се због тога оне не могу заменити. Наравно, да се мора поштовати обавеза играња онолико боћа колико је по МТП-у за ту дисциплину предвиђено.

3.4.6. Замена једне боће другом расположивом (чл.23)

Забрањена је замена игрране боће са другом расположивом – неодиграном (која се налази у носачу боћа). Обе боће у том случају биће поништене. Евентуална примена чл.23 који се односи на поништавање боћа везаних за чл. 23 биће могућа тек кад боће буду замењене. Исто тако забрањено је за време трајања утакмице замена боћа без одобрења судије (у случају оштећења или ако је боћа проглашена неупотребљивом). Играч који то учини биће дисквалификован (црвени картон), а његова екипа (пар, тројка) биће кажњена губитком утакмице тј те дисциплине. Судија интервенише одмах чим је приметио да је играч заменио боћу не чекајући да играч одигра боћу.

3.4.7. Место где стоје боће (чл.24)

Овај члан се односи на разлику између играних и неодиграних боћа. У случају неодиграних боћа након једног упозорења, боће које се не налазе у носачима биће поништене. У случају одиграних боћа које нису стављене у носачу боћа након понављања екипи се запрети једном од казни предвиђених чл.31 (жути картон, поништавањем једне боће у текућем или у немогућности у следећем бацању). **У случају кад играч ради истека времена неодигране боће (две или три) стави поред себе на основну линију судија га за остале боће упозорава са белим картоном с обавезом да све неодигране боће одложи у носач боћа. У случају понављања све такве боће се поништавају.**

3.4.8. Играна боћа више (чл.26)

Ако је играч играо боћу више та боћа се поништава, као и сви учинци које је игром произвела а играч се кажњава жутиим картоном. У случају да се установи да је екипа односно играч играо намерно боћу више тада осим тога што екипа – играч губи утакмицу, играч који је играо боћу више бива кажњен црвеним картоном.

3.4.9. Позиција играча (чл.27)

Забрањено је играчу који избија или ваља да од почетка радње до тренутка избачаја боће стане (нагази) на линије правоугаоника од 7,5 м или ван њега. Преступ ће судија означити једним звиждуком или неким другим знаком, а ударац или ваљање је ништавно.

3.4.9.1. Обавеза играча да одигра боћу кад уђе у правоугаоник од 7.5 м насупрот оном у ком се налази булин

Ово правило је у своје време донешено како би се избегло губљење времена (тада још није било предвиђено 45 секунди за играње боће), због шетње из једног у други правоугаоник (простор од 7,5 м).

Судија мора санкционисати непоштовање овог правила тако да буде флексибилан. У појединим ситуацијама може бити „еласатичан“ и ограничити се на упозорење. Ово су неки практични примери:

- Играч оде играти, а пунат је његов.
- Играч који ради комодитета приликом избијања скине тренерку и положи је на ограду изнад носача боћа па након избијања се врати назад преко основне линије како би узео тренерку.
- Играч који након што је играо (ваљао) боћу пратећи њено кретање, а због навике или стила ваљања пређе уназад преко основне линије.
- Избијач који у фази трка због спољњог ометања (ометања од публике, играча са суседне стазе, животиње или неког другог објекта нпр. падне грана) заустави се преко основне линије а да не избаци боћу.
- Избијач који се у фази трка оклизне и падне, није избацио боћу а зауставио се преко основне линије.

Само у овим случајевима судија сигнализира прекршај тек након упозорења, у свим осталим случајевима судија одмах сигнализира прекршај и играчу који је то учинио поништава се једна боћа. Наравно задатак је судије да пресуди објективно зависно од ситуације и да за сваку ситуацију донесе коректну и правилну одлуку.

3.4.9.2.Распоред осталих играча

Остали играчи стоје у свим случајевима иза прве линије (и приликом ваљања и избијања). Приликом избијања осим иза прве линије, остали играчи стоје и уздуж бочних линија, ван стазе (по могућности). Гажење бочне линије осталих играча за време избијања није дозвољено. Саиграчи избијача морају се поредати на истој страни стазе. Ради убрзавања игре овај члан се не примењује на тренутак бацања булина: у том случају ће бити довољно не ометати играча који баца булина и не постоји обавеза играча да буду иза прве линије. Појашњење термина из чл. 27 параграф Б: термин по могућности односи се на позицију осталих играча приликом избијања; термин евентуално „није могуће“ односи се на ситуацију када простор између стаза није довољно широк како би се играчи ту сместили, а суседне стазе нису на тој страни слободне. У свим осталим случајевима непоштовања овог правила судија ће означити прекршај и противничка екипа ће применити правило предности.

3.4.9.3.Играчи који играју „сумњивим кораком“

Играчи који избијају или ваљају „сумњивим кораком“ представљају сталну дилему за судије: је ли њихово избијање или ваљање регуларно или нерегуларно? Дотиче ли нога терен пре или после избачаја боће?

Чињеница је да такви играчи стављају судије у незгодан положај, с обзиром да они немају никакав „инструмент“ како би контролисали регуларност избачаја. Шта судија треба да уради у овом случају?

Како је судија једини одговоран за спровођење правила на на терену, у случају да није сигуран у регуларност избачаја мора интервенисати на следећи начин:

1. Упозорењем (белим картоном)
2. Поништењем боће и следећих боћа у случају да настави са избијањем или ваљањем на начин који се сматра нерегуларним.

3.4.9.4. Бочни преступи

За разлику од претходних ситуација мора се разликовати бочни преступи и поступање у том случају. Играч који ваља, а у кретању од носача боћа према основној линији нагази или преступи бочну линију у том случају судије не смеју бити престроге у примени чл.27 МТП-а.

Примена чл.27 што се тиче бочних преступа играча који играју односи се на кретање играча у акцији, код избијања ту сматрамо трк избијача а код ваљања припрема за ваљање (код играча који ваљају с места или корак који претходи избачају боће у ваљању а односи се на играче који ваљају једним кораком). У вези с тим у том случају није направљен прекршај осим ако то није учињено у самој акцији (ваљања или избијања). У том случају судија након што је боћа избачена сигнализира прекршај а ваљање или избијање је ништавно.

3.4.9.5. Напуштање игралишта (чл.28)

Кад играч који тражи дозволу да привремено напусти игралиште- стазу (одлазак у тоалет, свлачионицу, да промени одећу и сл.) и напусти га по пропису (након одиграних боћа у текућем бацању), а у случају да сам ток игре није могуће наставити због одлуке коју мора донети играч који је привремено напустио игралиште (доношење одлуке око примене правила предности – нпр. хоће ли или неће признати неисправно избијање) сачекаће се повратак играча који је напустио игралиште. Након тога судија преузима контролу и може зависно од ситуације донети одлуку да се надокнади „изгубљено време“ у случају да ће то омогућити одигравање још једног додатног бацања. Исто важи и за недопуштена напуштања игралишта током утакмице. С тим у вези је и пракса да судија осим у тајм-ауту допусти истовремени излазак само једном играчу из исте екипе (кад се ради о двојкама или о тројкама).

3.4.9.6. Вође екипа и пратиоци

Вођа екипе и пратиоци (лекари, масери) не морају бити једнообразно обучени као чланови њиховог тима, осим у случају када суделују као помагачи у дисциплинама избијања (штафета, прецизно и брзинско). За време игре они могу комуницирати са својим играчима дајући им савете и упутства тако да не ометају противничке играче.

3.5. СУДИЈЕ И КАЗНЕ (ПОГЛАВЉЕ 4)

3.5.1. Упозорење и опомена (чл.31)

Упозорење и опомена у разним случајевима може се односити на играча или на целу екипу. Санкција важи за цео ток утакмице ако се ради о дисциплинском прекршају или само у дисциплини у којој је примењена ако се ради о техничком прекршају (нпр. ако неодиграна боћа није постављена у носачу боћа).

Поштујући чл.31, а осим у случају тешких прекршаја, санкције је препоручљиво започети увек са упозорењем (бели картон), настави са опоменом (жути картон) да би дошли до евентуалног искључења (црвени картон).

3.6. ВАЉАЊЕ - ОПШТА ПРАВИЛА (ПОГЛАВЉЕ 5)

3.6.1. Предмети ван игре (чл.32)

Предмети који се додирују:

Након исправног (регуларног) или прихваћеног избијања или ваљања, ако један предмет остане у игралишту (стази) па чак иако додирује један или више предмета ван игре, сматра се исправним односно није изгубљен (ван игре). Ово наравно важи за моменте у игри када се због брзине кретања предмета не може са сигурношћу утврдити кад је дошло до контакта са изгубљеним предметом (предмет ван игре). Кад се са сигурношћу може утврдити да је предмет у кретању дошао у контакт са предметом ван игре (изгубљеним предметом) сматра се изгубљеним (ван игре) чак ако остане у контакту са њим.

3.6.2. Исправност бацања булина

Бацање булина је ваљано ако булин стане између 1. и 2. линије правоугаоника насупрот онога из којег је бачен. Бацање булина мора бити изведено у року од 20 секунди од завршетка туре игре. У супротном се булин додељује противничкој екипи. Ако бацање булина није било исправно, екипа нема право на друго бацање. Након неуспешног бацања булина, противник га поставља у правоугаоник бацања булина по свом избору (без ограничења). Кад је булин заустављен или скренут са путање од стране играча противничка екипа га поставља у правоугаоник бацања булина (без ограничења).

3.6.3. Прописано време (20 секунди) за бацање булина

Време од 20 секунди почиње тећи од тренутка кад је утврђено ко осваја пунат или од тренутка кад је булин изашао ван игре (у случају избијања-поништавања булина). У случају кад се поништи булин (време од 20 секунди) противник га поставља у правоугаоник бацања булина без ограничења. Осим тога, ако једна екипа баци булин на брзину (нпр. губи и нема пуно времена до краја сусрета), неће се казнити играчи противничке екипе који нису још подигли боће у носаче боћа односно у том случају на њих се не примењује чл.24 параграф А МТП-а.

Исто тако ако је судија позван да мери удаљеност боћа од булина кад је преостала још једна боћа за играње: ако је мерење нужно и стварно потребно реална је могућност и сасвим је регуларно да се због мерења изгуби могућност играња још једног бацања. Ако је судија позван са намером играча који нема пунат да се превари противник тако да се током мерења изгуби време које би омогућило играње још једног бацања, судија ако просуди лошу намеру (разлике између удаљености предмета до булина већа од 1 сантиметра или више – зависно о удаљености предмета) може досудити играње још једног бацања булина и казнити играча у прекршају опоменом (жути картон) нарочито ако за време играња преостале боће сирена односно судија означи крај сусрета.

3.6.4. Примена правила предности (чл.35) након прекршаја означеног од стране судије

Сви неправилни ударци препуштају се оцени противничке екипе, која може:

- а) прихватити нову ситуацију у игри уз могућност прихватања или поништавања неправилно игране боће.**
- б) тражити враћање предмета на првобитно место, са обавезним поништавањем неправилно игране боће.**

У неким случајевима, који су ретки, може се догодити да један играч или једна екипа прихвати ударац иако им саме последице тог ударца не иду у корист, и то из једног разлога да остану у добрим односима са противником, или још горе да омаловаже или негирају одлуку судије. То су ретки случајеви против којих се мора борити јер једна екипа не може доносити одлуке против саме себе тако да као изговор користи право које јој припада применом правила предности. МТП препознаје као тежак прекршај неиграње у складу са својим могућностима и због тога судија мора у тим случајевима интервенисати са свим средствима која су му на располагању (упозорење, жути картон...) како би се поштовао дух спортског такмичења и игре и осигурало поштовање МТП-а на коректан и спортски начин.

3.6.5. Предмети у покрету заустављени или скренути од „стране особе“ у игри, животиње или неког објекта (предмета)

Судија доноси одлуку зависно од случаја до случаја, сматрајући да догађај није имао битног утицаја на игру или доноси одлуку да се врати на место уз обавезу (право) поновног играња боће; у екстремним случајевима како не би оштетио једну од екипа може донети одлуку да поништи цело бацање (игра се поново). Без обзира на све, ваљана боћа заустављена или скренута у средишњем правоугаонику, увек се игра поново. Играчи са суседне стазе и судија сматрају се као „стране особе“ а боће које дођу са суседних стаза сматрају се као објект (предмет).

3.6.6. Време предвиђено (45 секунди) за играње једне боће (чл. 39).

Судија мора осигурати поштовање овог правила водећи бригу о томе да у појединим ситуацијама може бити мало толерантан.

Посебне ситуације:

Екипу која је најавила булина кажњава судија поништавањем једне боће због истека предвиђеног времена (45 секунди) за играње боће: али екипа може и са следећом боћом (која им је на располагању) избијати булина ако то жели, јер судија поништавањем боће не може поништити и намеру екипе која избија (јер екипа може увек променити одлуку у последњем тренутку).

С тим у вези, код поништавања боће ради истека предвиђеног времена за играње боће (45 секунди), није потребно да судија чека да играч уђе у правоугаоник од 7,5 метара насупрот ономе у којем се налази булин већ се препоручује да свира прекршај одмах односно у тренутку настанка, и у том случају кажњена екипа одлучује којем играчу ће бити поништена боћа. У сваком случају кад судија свира прекршај прекорачења времена за играње боће (45 секунди) а на терену нема ни једна боћа тада је на реду да игра противничка екипа.

3.7. ИЗБИЈАЊЕ – ОПШТА ПРАВИЛА (ПОГЛАВЉЕ 6)

3.7.1. Брисање места пада боће

Не сме се брисати место пада боће пре него што се екипе сложе око исправности избијања: судија ако је позван да донесе одлуку око исправности избијања, након пажљивог прегледа доноси одлуку око исправности и саопштава је екипама па **одмах након тога брише** место пада боће, како би избегао евентуалне дискусије; јер не постоји могућност приговора на одлуку коју је донео судија.

3.7.2. Најава предмета (чл.40. и чл.41.)

Екипа која жели извршити избијање мора јасно најавити предмет. Тај предмет никад не може бити боћа своје екипе. У случају кад најави није учињена или непрецизна подразумева се као да је избијач најавио противничку боћу која је најближа булину.

3.7.3. Њихање односно померање предмета (чл.46)

Ако боћа (којом се избијало) дотакне предмет који се налази на терену приликом избијања, сматраће се да је померен (помакнут) како у класичним тако и у прецизном избијању (позиција 7 и 8).

Исто тумачење је ако се предмет у тренутку избијања помакне због померања тла, набаченог песка, услед јаког ветра и сл. , а померање је видео судија или су око тога сагласне обе екипе; у противном предмет се сматра помакнут само у случају ако се његова нова позиција не поклапа са првобитном ознаком којом је био означен.

3.7.4. Боће и булин разбијени

Сви ефекти које је произвела боћа која је разбијена су важећи, чак ако су резултат крхотина боће које морају бити поништене. У случају нерегуларног неприхваћеног ударца треба разбијену боћу вратити на првобитну позицију и заменити је другом исправном. Ако се разбије булин, сматраће се поништеним ако је био најављен (без обзира ако његови комади остану у игралишту), ако није био најављен нови булин ставља се на првобитну позицију.

Пукнуте боће: ако судија просуди да је боћа пукнута (оштећена) и неисправна за игру омогућиће играчу да у року од 5 минута замени боћу другом исправном, у противном, по истеку тог времена играч мора наставити игру са преосталим боћама. Боћу, која му недостаје, може „укључити“ у игру и касније али без прекида игре и након завршетка бацања. У случају да је боћа само напукла препоручује се да је судија призна као исправном за бацање које је у току, па се након тога поступа по горе наведеној процедури.

Напомена: само судија може одлучити да ли је боћа или булин разбијен.

3.7.5. Боће разбијене у „избијањима и комбинованој игри“

Горе наведено за разбијене предмете важи и за прецизно избијање и комбиновану игру (круг), док у брзинским избијањима (штафета и брзинско избијање) екипа односно организатор мора ставити на располагање две боће циљ по тапету.

3.8. ВАЉАЊЕ (БЛИЖАЊЕ) (ПОГЛАВЉЕ 7)

3.8.1. Играч који у тренутку ваљања има положену руку на тлу

- Ако је рука положена у правоугаонику од 7 м ваљање је исправно.
- Ако је рука положена преко основне линије (правоугаоник од 12,5 м) или ван бочних линија ваљање је исправно само ако је рука или други део тела подигнута са тла у тренутку избачаја боће.
- Боћа која је на тренутак постављена на терен преко основне линије у тренутку који непосредно претходи ваљању не сматра се играном боћом, па се не ради о неправилности (тзв. Стурлино правило).

3.9. ПОСЕБНА ИЗБИЈАЊА (ПОГЛАВЉЕ 8)

3.9.1. Прецизно избијање

Обавезно је да играч избија са 4 боће, у противном не може учествовати у такмичењу (ако му у току такмичења пукне боћа може наставити избијање са преостале три). Пре почетка избијања судија мора контролисати да ли су у носачу четири боће по играчу. Ако се за време избијања установи да избијач избија са више од 4 боће биће дисквалификован (црвени картон) и нема право наступа у даљем току сусрета. Погодак је исправан кад циљ дефинитивно изађе ван рупе на којој је постављен. Дозвољено је да боћа пре поготка циља окрзне или заљуља препреку (осим на позицији 7 и 8), али увек тако да препрека не изађе дефинитивно из рупе на коју је постављена. Играчи наизменично избијају по једну боћу за сваки циљ у времену од 30 секунди, па је из тог разлога потребно

Посебни случајеви:

- Након поготка у боћу препреку, препрека удара у боћу циљ и помиче је из рупе, па се боћа препрека враћа на своје место; ударац **није** исправан.
- На позицијама 7 и 8 ако боћа којом избијамо дирне боћу/булин препреку и затим избаци дефинитивно боћу циљ из рупе, ударац **није** исправан. Исто тако ударац није исправан ако се боћа којом избијамо након поготка боће циљ врати уназад и додирне боћу/булин препреку или ако остане са њима у контакту.
- Погодак је исправан ако се препреке помакну боћом која се након поготка боће циљ вратила након што је ударила у тапет.
- Играч који избија не сме након избачаја боће прећи прву линију односно не сме ући у правоугаоник где се налази тепих; судија интервенише: белим картоном, жутим картоном и на крају евентуалним искључењем (црвени картон).
- У случају незгоде (повреда и сл.) једног играча, противнички играч мора наставити са избијањем како би постигао што бољи резултат.

3.9.2. Брзинско избијање и брзинско избијање у пару (штафета)

3.9.2.1. Посебни случајеви

- Боћа која падне са носача: мора бити враћена на носач од стране лица које помаже избијачу (ставља боће на носач и поставља на тепих боће циљ) или може сам избијач узети боћу са земље и потврдити је тако да са њом дотакне сталак (иако је сталак пао на под) у било ком делу сталка који се налази у правоугаонику од 2 метра (**није нужно да то буде горњи део сталка где се боћа иначе ставља**).
- Боћа која падне играчу из руке након што је правилно узео са сталка: играч може наставити избијање без да избаци боћу или је може подигнути са пода и избијати са њом и ударац ће бити исправан (под условом да не направи преступ у тренутку кад је подигне са пода и кад је избаци).
- У случају незгоде (повреда и сл.) једног играча, противнички играч мора наставити са избијањем.
- Да играчи не би проклизавали код промене смера кретања могу затражити да простор испред носача боћа почисте (склоне песак) – максимално у дужини од 1,5 метара.
- Боћа која је у ваздуху у тренутку кад је сирена или судија означио крај времена избијања не узима се као исправан избачај.

Код измене играча у штафетном избијању, играч који чека на измени чека на терену било где у додатном правоугаонику или у зони дна стазе односно иза друге линије (линије најдужега бацања булина). Играч који чека измену може се кретати по том простору (додатни правоугаоник или дна стазе) али **НЕСМЕ НАПУСТИТИ ТАЈ ПРОСТОР** (несме нагазити другу линију или укорачити у простор бацања булина) **ПРЕ** него га његов саиграч додирне **РУКОМ ПО РУЦИ (ПОДЛАКТИЦИ, ШАЦИ ИЛИ ДЛАНУ)**. У случају неправилне измене прва боћа којом се избијло биће поништена.

Најновијом изменом чл.56 МТП-а није више ограничен број погрешних измена.

ОДРЕЂИВАЊЕ ПОБЕДНИКА: Победник је онај избијач који у задатом времену постигне више погодака. **Изменама МТП-а дозвољено је играчима (у појединачном брзинском избијању) да не буду у кретању. Одустајањем се сматра само ситуација кад играч напусти стазу у којој обавља брзинско избијање пре истека времена.** То је учињено из разлога што се тиме дозвољава играчу да сада хода цело време избијања, а исто тако и да се на пар секунди заустави (да узме ваздуха,..) или да у потпуности одустане од избијања и само стоји на стази и чека да истече време. Због тога играч који се заустави не може бити дисквалификован. Наравно, јасно је да играч који прохода брзинско избијање или се зауставио је у неповољнијем положају од играча који своје брзинско избијање обавља у трку без заустављања. **Међутим исто тако морамо узети у обзир да ако судија такво понашање играча не окарактерише као немогућност победе противника него као неспортско понашање, може играча казнити картоном (белим, жутим).**

3.9.2.2. Суђење

Сваки судија контролише и суди само ситуације који се догађају у зони свог тапета. Код избијања судија се мора померати након сваког регуларног поготка тако да се поставља испред позиције где се налази боћа циљ без давања икаквих додатних знакова, осим ако га за помоћ око позиције не замоли лице задужено за постављање боће циљ.

Ако судија на једној страни означи преступ (дизањем палице односно црвене ознаке) код избијања, судија на другој страни где се налази боћа циљ **мора одмах** дизањем означити неисправан погодак како би постављачи вратили боћу циљ на исту позицију. Ако ипак судија учини превид и (није приметио свог колегу да је означио преступ) на другој страни не сигнализира (не дигне палицу односно црвену ознаку) да је ударац неисправан већ се он помера за једну позицију даље и избијање се тако настави:

- Погодак је неисправан и он се у коначном збиру не рачуна,
- Све даље погођене боће – без обзира што су неправилно позициониране су исправне.

Није кривица играча за судијску грешку – а судија је дужан да се постави испред позиције боће циљ. Међутим ако помагачи на тепиху поставе боћу на погрешну позицију без посебног разлога (својом грешком) судија сигнализира сваки пут неправилан погодак.

Важно: Судија за време трајања избијања мора бити веома пажљив и сконцентрисан, посебно кад контролише тачну позицију боће циљ, место пада боће (обавезно је означавање ивице на тепиху кредом), контролу евентуалног преступа, правилне измене и правилног узимања боће са сталка.

3.9.2.3. Мерење времена и квар семафора за мерење времена

На игралиштима где не постоји службени семафор мерења времена судија врши са штоперицом.

Квар службеног семафора (на игралиштима где га има) у брзинским дисциплинама:

- Ако се поквари у првих 30 секунди од почетка избијања судија зауставља избијање и оно се понавља (одмах – нема чекања),
- Ако се поквари након 30 секунди избијање се наставља са контролом времена путем судијске штоперице,
- **Обавеза је судије да код мерења времена без обзира на постојање семафора обавезно укључи своју штоперицу.**

3.10 КОМБИНОВАНА ИГРА - КРУГ (ПОГЛАВЉЕ 9)

3.10.1. Део прве линије који је обухваћен уцртаним кругом

Део прве линије који је обухваћен уцртаним кругом сматра се ништавним са свим својим последицама; без обзира на све прва линија се мора одржавати видљивом (нпр. ако играч који ваља дотакне булина који се налази непосредно преко прве црте, и ако услед тог додира булин падне у прву црту – није поништен односно ако је удаљеност мања од 0,5 центиметара евидентира се као „биберон“.

3.10.2. Контрола биберона

Пре контроле евентуалног „биберона“ судија мора означити („сењати“) прецизно боћу и булин, како би у случају евентуалног померања услед мерења, имао могућност да врати све на место и поново поновити контролу.

3.10.3. Посебни случајеви

Променама МТП-а из Ријеке (09/2016) дата је могућност играња круга у трајању од четири (4) бацања (тура игре). Исто тако остала је могућност трајања игре у круг у трајању од осам (8) бацања (тура игре). У случају да се игра у круг игра у трајању од 4 бацања, играч (екипа) која је ближала (ваљала) у другом бацању исто ће радити и у трећем бацању.

- Ако се играч одлучи на избијање боће постављене на позицију булина, али због близине црте, бочне или црте круга, боћа пређе спољну ивицу тих црта, у том случају, а у складу са чл.57/5, боћа не сме бити никад постављена у позицију ван круга, помера се само толико да буде унутар круга.
- Боћа која уђе у круг, изађе из њега а затим се због аномалије (нагиба) терена врати у круг; мора се код досуђивања узети у обзир само тренутак кад се боћа коначно зауставила;
- Играч избија иако му противник није уклонио булина из круга: бели картон за противника избијача (задуженог за подизање булина), али ударац је исправан са свим својим последицама.
- Бацање булина и уцртавање круга (чл. 57.): Ако је бацање булина било неисправно (чл.34.), противник га поставља у правоугаоник бацања булина (без ограничења). Круг циља уцртава играч који није бацао булина.
- Грешке код погрешног редоследа бацања булина или погрешног редоследа ваљања и избијања у круг:

1. Ако је грешка уочена у току туре игре, судија поништава туру и игра се тура поново и исправно,
2. Ако је грешка уочена по завршетку туре игре, игра је важећа, судија настоји успоставити равнотежу у даљњим турама игре – настојећи успоставити правилну измену редоследа ваљања и избијања, односно једнакост у броју пута бацања булина.
3. Ако је грешка уочена по завршетку утакмице, прихвата се постигнути резултат.

3.11. ТАЈМ-АУТ

Допуштен је у класичним играма и игри у круг.

- Свака екипа има право на један тајм-аут.
- Трајање тајм-аута од једног минута се не надокнађује.
- Користи се после завршетка бацања.
- У класичним играма не може се користити у задњих 10 минута игре.
- У игри у круг дозвољено је коришћење тајм-аута и после седмог круга.
- Једном затражен тајм-аут не може се опозвати.

3.12. ПРАВИЛО ПРЕДНОСТИ И НИШТАВНА (ИЗГУБЉЕНА) БОЋА

Два појма чија примена у пракси често уме да збуну играче а и поједине судије су **правило предности и ништавна-изгубљена боћа**.

Правило предности каже : Сви неправилни ударци препуштају се оцени противничке екипе, која може:

- Прихватити нову ситуацију у игри са могућношћу прихватања или поништавања неправилно игране боће,
- Тражити враћање предмета на првобитно место и у том случају се обавезно поништава неправилно играна боћа.

За разлику од тога **ништавна-изгубљена боћа** је она која се не може оставити у игри (обавезно је поништена) и сви њени учинци се не могу прихватити (без обзира у чију су корист или штету) односно сви учинци које је произвела су ништавни – неважећи. (Нпр. Ситуација кад: боћа која је играна након истека 45 секунди и након тога ударила у противничку боћу па је угурала у позицију да има пунат – „продала пунат“ обавезно се поништава, а гурана боћа обавезно се враћа на првобитну позицију).

Најчешће горе наведене ситуације су следеће:

ПРАВИЛО ПРЕДНОСТИ:

- Боћа противничког играча играна забуном након упозорења (други пут)
- Прекршај кад се други играч приликом избијања налази испред прве линије или се не налази ван стазе (ако је то могуће)
- Предмети заустављени или скренути од стране играча (противничка екипа одлучује)
- Ометање играча код избијања или померање боће-циљ у тренутку избијања
- Неисправно избијање (нису задовољена три главна услова по МТП-у да би избијање било исправно)

- Неправилно ваљање (ваљана боћа гура другу више од 0,5 м, ваљана боћа након контакта са другим предметом изађе ван игре)

НИШТАВНА – ИЗГУБЉЕНА БОЋА

- Замена игране боће другом расположивом (обе су поништене)
- Неодигране боће које се (након опомене) не налазе у носачима боћа
- Ситуација кад играч игра боћу више
- Кад судија сигнализира прекршај играчу због тога јер је прешао основну линију а није одиграо боћу (ушао у правоугаоник одакле се игра и изашао из истог а није одиграо боћу)
- Преступ при ваљању или избијању
- Истек времена (45 секунди) за играње боће
- Обострана грешка код избијања
- Боћа у кретању која изађе ван игре па се након тога врати у игру
- Боћа у кретању која се судари са боћом ван игре.

4.ЗАКЉУЧАК

Код ситуација које се могу десити током игре, а нису обухваћени правилником или тумачењима односно пропозицијама такмичења, судија је дужан да донесе одлуку у спорском духу са циљем да заштити игру и не оштети ни једну екипу. Судија то може урадити само онда кад суди поштено, добронамерно, кад је концентрисан на суђење, кад је психофизички припремљен и кад зна МТП и пропозиције такмичења.

Надамо се да ће овај приручник помоћи судијама разрешење неких ситуација и тумачење неких чланова МТП-а и да ће допринети уједначенијем суђењу. Сигурно да постоји још много ситуација, правила и тумачења која нису обухваћена овим приручником која ће бити обрађена у неком новом издању приручника ако се за то укаже потреба.

У овом издању посебно се водило рачуна о изменама МТП-а и Пропозиција такмичења и осталих Правилника БСС као и утицај тих измена на игру.

5.ПРИЛОГ

ПРИМЕРИ МОГУЋИХ СИТУАЦИЈА КОД ИСТЕКА ВРЕМЕНА

1. Екипа А игра задњу боћу, до истека времена је 6 секунди. Боћа гура предмет преко 0,5 м. Након што су се сви предмети у игри зауставили преостало време за игру је 2 секунде. Екипа Б одлучи да примени правило предности па оставља све на новонасталој позицији с тим да поништава задњу играну боћу. Потребно је извршити мерење услед чега је истекло време за игру. Да ли се игра још једно бацање?

Да, јер се сматра да је бацање готово кад су учињени (завршени) ефекти задње игране боће (на стази нема више предмета у покрету). Мерење судије или играча код истека времена након задње (расположиве) одигране боће не чини саставни део бацања.

2. Кад је бацање готово код избијања са задњом боћом?

Кад се задњи предмет у кретању као последица правилног или неправилног избијања заустави у терену или пређе спољну ивицу терена.

3. Екипа А има 5 секунди до краја, 4 боће у носачу боћа и избија булина за 3 пунта. Погађа га исправно. Осваја 3 пунта. Секунду након што је погођени булин изашао ван игре сирена (односно судија) означава крај сусрета. Логично екипа А не стиже пре истека времена донети те три боће у носач боћа на страни терена одакле се баца булин а самим тим ни бацити булин пре истека времена. Да ли су те боће поништене за следеће (последње бацање) и да ли је обавезно играње још једног бацања булина?

Не, боће нису поништене јер је бацање завршено након што је погођени булин изашао из игре. Екипа А има право без обзира на истек времена донети те боће на другу страну терена у носач боћа и након тога мора бацити булина.

Шта ако због незнања или непажње екипа А ипак баца булин док њихов саиграч хода са три преостале боће према страни одакле се баца булин?

Нећемо поништавати боће него ћемо у складу са чл.24/А МТП (неодигране боће које не стоје у носачу боћа) то учинити тек у поновљеном случају након упозорења.

4. Екипа А има пунат око чега су екипе постигле договор, има још две боће за играње и свега 3 секунде до истека времена као и лош распоред осталих одиграних боћа на терену. Противник (екипа Б) је одиграо све своје боће. С обзиром да је екипа А у заостатку 4 пунта одлучује да не игра те две боће јер је очигледно да не може достићи предност противника него одлучује да своју шансу за изједначење или победу покуша остварити у још једном бацању. Шта ће да уради екипа А?

Довољно је да играч екипе А подигне булина са земље руком. У том тренутку се сматра да је бацање завршено. У том бацању остварује пунте које има на терену и око којих је претходно постигнут договор екипа. Без обзира што сирена (судијски звиждук) значи крај сусрета он има времена да донесе боће у носач боћа на страни одакле се баца булин и играње још једног бацања је обавезно.

5. Играч 7 секунди до истека времена игра задњу боћу у ситуацији кад има 1 пунат на терену а укупан резултат је 9:5 у корист противника. Непосредно пре него што се заустави играна боћа увиди да је време на истеку и да чекајући да се играна боћа заустави постоји могућност истека времена што би значило и победу за противника. Из тог разлога узима булин са земље пре него што се играна боћа зауставила и сирена (звиздук) значи истек времена и баца булин на супротну страну терена како би одиграо још једно бацање. Како судија реагује и да ли је све исправно?

Играч је тим потезом направио два прекршаја и то у односу на:

- Чл.53. Боћа играна док су предмети у покрету

Забрањено је играти боћу док су предмети на стази у покрету. Судија означава прекршај а противник примењује правило предности.

- Терминологија МТП-а:

Тура игре – део утакмице у једном смеру почиње у тренутку кад играч одређен за бацање булина први пут избаци булина из руке а завршава се кад булин изађе ван игре након правилног ударца, или неправилног а прихваћеног, или кад су завршени ефекти задње игране боће (на стази нема више предмета у покрету).

Због тога не само да судија не дозвољава још једно бацање булина него и санкционише играча белим (жутим) картоном. Потом судија дозвољава у складу са чл.53 примену правила предности, а у случају да постоји велика могућност да би играна задња боћа гурнула булина или неку боћу па „продала“ пунат судија може још и доделити пунат противничком играчу (екипи).

6. Играч позива судију да мери у ситуацији кад противник нема више боћа за игру а њему је преостала још једна боћа за игру, до краја има 1 минут и 30 секунди за игру. Судија мери и доноси одлуку са упозорењем играчу који није имао пунат белим картоном јер је разлика у удаљености између боћа била видљива (мерење је било непотребно). Непосредно после тога играч одлази да игра задњу боћу, али се у моменту док се припремао за избачај зачула сирена (звиздук) и сигнализирала истек времена за игру. Играчи противничке екипе протестују и траже одигравање додатног бацања. Шта урадити?

Играч који тражи бацање у потпуности је у праву. Судија је дужан дозволити још једно бацање. Наравно ово се односи само на ситуацију кад је у носачу преостала још једна боћа за играње и кад судија пресуди да је његовим непотребним мерењем онемогућено играње још једног бацања.